

LIETUVOS AUKŠTŪJŲ MOKYKLŲ PROFESINIŲ SĄJUNGŲ SUSIVIENIJIMAS

2008-03-18

Kaunas

LR Vyriausybės Ministrui Pirmininkui gerb. G. Kirkilui

KREIPIMASIS

Lietuvos aukštųjų mokyklų profesinių sąjungų susivienijimas (LAMPSS) kartu su Lietuvos mokslininkų sąjunga (LMS) kreipiasi į Jus prašydami paramos svarstant Mokslo ir studijų įstatymą (MSĮ) Seime.

Mums labai apmaudu, kad LR Vyriausybė tik iš dalies įtraukė mūsų siūlymus dėl MSĮ, kuriuos mes 2007-11-30 aptarėme su LR švietimo ir mokslo ministerijos (ŠMM) ministre p. Roma Žakaitiene ir šios ministerijos atstovais.

LAMPSS ir LMS atstovai ministrei pateikė savo siūlymus, susijusius su darbo kokybe, darbo apmokėjimo, socialinėmis problemomis, buvo diskutuota, kaip pagerinti susiklosčiusią padėtį. Taip pat pasitarimo metu buvo apsvaistyta idėja kurti darbo grupę, kurioje dalyvautų akademinės bendruomenės bei ŠMM atstovai. Šioje grupėje buvo numatyta spręsti aktualias aukštųjų mokyklų ir mokslinio tyrimo institutų problemas. Deja, ministrės pažadais visas socialinis dialogas ir pasibaigė. Pagrindinis mūsų keltas klausimas – profesinių sąjungų dalyvavimas aukštųjų mokyklų ir institutų valdyme – liko neįtrauktas.

Susitikimo metu buvo konstatuotas faktas, kad didelė dalis akademinės bendruomenės nedalyvauja aukštųjų mokyklų ir institutų valdymo sistemoje. Į universitetų valdymo organą – Senatą (Mokslo tarybą – institutuose, kolegijose) renkami tik mokslinius laipsnius turintys asmenys, kurie daugeliu atvejų neišmano specifinių padalinių ūkinės, organizacinės veiklos. Daug darbuotojų grupių (koncertmeisteriai, bibliotekos, ūkio dalies, administracijos darbuotojai) iš viso neturi savo atstovų aukštųjų mokyklų ir institutų valdymo organuose. Tačiau matome, kad šiuo klausimu mūsų pateikti argumentai ir siūlymai nuėjo perniek, nes

universitetų valdyme, pagal Vyriausybės patvirtintą MSI projektą, nenumatytas profesinių sąjungų ar jų susivienijimų bei kitų visuomeninių organizacijų vaidmuo. Šiame įstatyme nenumatyta galimybė šioms organizacijoms (išskyrus Studentų sąjungai) deleguoti savo atstovus į universiteto valdymo organus – Tarybą bei Senatą. Mūsų nuomone, taip yra pažeidžiamas LR Darbo kodeksas, kiti įstatymai, kuriuose yra numatytas darbuotojų atstovavimas. Įstatymų tvarka ši funkcija turi būti patikėta profesinėms sąjungoms arba jų nesant – Darbo taryboms. Kadangi šiuo metu susiklostė tokia situacija, kad aukštųjų mokyklų profesinės sąjungos vienija ne tik dėstytojus, mokslininkus, bet ir visų darbuotojų atstovus, tai manome, kad profesinės sąjungos ir darbo tarybos deleguoti atstovai privalo būti renkami į universitetų valdymo organus – Tarybą bei Senatą, suteikiant jiems balso teisę. Lietuvoje šiuo metu klaidingai ar galbūt netgi sąmoningai peršama mintis, kad beveik visus su darbo santykiais susijusius klausimus, išskylančius tarp darbdavio ir darbuotojų, galima išspręsti kolektyvinėse sutartyse. Tačiau žinoma, kad galiojantys įstatymai (Vyriausybės nutarimai, ministerijos įsakymai) yra viršesni (išskyrus tuos atvejus, kuriuos leidžiama spręsti kolektyvinėje sutartyje) už kolektyvinėje sutartyje numatytus išsipareigojimus. Demokratinėje visuomenėje svarbus vaidmuo skiriamas visuomeninėms organizacijoms, todėl manome, kad profesinių sąjungų dalyvavimas aukštųjų mokyklų ir institutų valdyme turi būti užtikrintas Mokslo ir studijų įstatyme. Aukštosios mokyklos ir institutai turi tapti tais visuomenės objektais, kuriuose būtų plėtojama demokratija, pagarba kitai minčiai ar nuomonei ir diskutuojant būtų priimami visoms darbuotojų grupėms bei studentams naudingi sprendimai.

Todėl LAMPSS dar kartą pateikia savo siūlymus, kaip kartu spręsti susidariusias problemas.

Pridedama : Mokslo ir studijų įstatymo siūlomos pataisos.

Pagarbiai

LAMPSS pirmininkas

doc. dr. Vaclovas Kubilius